

Raadsvoorstel

Categorie	: Vaststellen beleid
Onderwerp	: Verlengen Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 Land van Cuijk
Datum college	: 31 maart 2026
Portefeuillehouder	: Burgemeester Marieke Moorman
Team	: Veiligheid, Toezicht & Handhaving
Nummer raadsvoorstel	: RIS 2026-R-41
Datum raad	: 25 juni 2026
Agendapunt raad	:

Voorgesteld besluit

Voorgesteld wordt het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 Land van Cuijk met één jaar te verlengen.

Samenvatting

De gemeenteraad in elke gemeente in Nederland stelt minimaal één keer in de vier jaar doelen vast die de gemeente nastreeft op het gebied van veiligheid in het Integraal Veiligheidsplan. Voor Land van Cuijk is deze op 6 april 2023 vastgesteld voor de jaren 2023 t/m 2026. Het college draagt zorg voor de uitvoering hiervan middels tweejaarlijkse uitvoeringsplannen. Momenteel loopt de termijn gelijk met de termijn van de nationale veiligheidsagenda alsmede het Regionaal Veiligheidsplan Oost-Brabant. Om rekening te kunnen houden met de inhoud en gevraagde/beschikbare capaciteit van deze plannen is gekeken naar een meer natuurlijk verloop van de termijnen. Voorgesteld wordt om het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 Land van Cuijk met één jaar te verlengen.

Beoogd doel

Een meer natuurlijk verloop van de termijn van het Integraal Veiligheidsplan om rekening te kunnen houden met de inhoud en gevraagde/ beschikbare capaciteit op landelijk, regionaal en lokaal niveau.

Inleiding

Het huidige Integraal Veiligheidsplan geldt tot en met 2026. Het lijkt goed om ruim voor het aflopen van de termijn duidelijkheid te hebben over het vervolg.

Voortraject

De gemeenteraad heeft op 6 april 2023 het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 Land van Cuijk (hierna: IVP) vastgesteld. Het college draagt zorg voor de uitvoering van de door de gemeenteraad in het IVP vastgestelde kaders middels het vaststellen van tweejaarlijkse Uitvoeringsplannen Veiligheid.

Argumenten

1.1 Inzet van politie en toezicht en handhaving is cruciaal bij de uitvoering van het IVP, maar de inzet van politie wordt niet alleen lokaal bepaald.

De gemeente voert de regie op veiligheid. Dat betekent dat de gemeente stuurt op de selectie en aanpak van veiligheidsthema's, samenwerking en het nakomen van afspraken, tussentijdse evaluaties en doorontwikkeling van de aanpak. Bij de aanpak van veiligheidsproblematiek moet er een balans zijn tussen preventie, zorg en repressie en met betrokkenheid en inzet van onze (veiligheids)partners. Voor die balans is de inzet van politie alsmede toezicht en handhaving van cruciaal belang. De inzet van politie wordt echter niet alleen lokaal bepaald en rekening moet worden gehouden met landelijke keuzes. De politietaken zijn namelijk te verdelen in drie basistaken: handhaven van openbare orde en veiligheid (patrouilleren, controles, ingrijpen bij verstoring), verlenen van hulp (noodhulp, slachtofferhulp) en opsporing (onderzoek naar strafbare feiten, verhoren, bewijsmateriaal verzamelen). De burgemeester is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid in de gemeente en heeft daarbij het gezag over de politie bij handhaving en hulpverlening. Op de andere taken zijn er andere soorten van gezag. In het driehoeksoverleg stemmen burgemeester(s), politie en Openbaar Ministerie deze inzet af, maar ook de (nationale) politie heeft prioriteiten die het niveau van de gemeente overstijgen. De minister van Justitie en Veiligheid stelt elke vier jaar de nationale veiligheidsagenda vast waarin de landelijke beleidsdoelstellingen ten aanzien van de taakuitvoering van de politie staan.

1.2 Met het verlengen van het IVP met één jaar volgt een logischer verloop van de cyclus in relatie tot de nationale veiligheidsagenda en het Regionaal Veiligheidsplan (wordt verlengd met twee jaar).

De landelijke Veiligheidsagenda, het IVP en het Regionaal veiligheidsplan Oost-Brabant (hierna RVP) worden nu in dezelfde periode vastgesteld. Hierdoor kan in de voorbereiding van het IVP het bepaalde in de nationale veiligheidsagenda niet worden meegenomen, terwijl dit uiteindelijk cruciaal is voor het maken van keuzes en de uitvoering van het IVP. Het IVP levert vervolgens input voor het RVP.

Het Regionaal Overleg Veiligheid Oost-Brabant heeft op 10 november 2022 het RVP 2023-2026 vastgesteld. In Oost-Brabant is besloten dat het RVP een integraal karakter heeft en een beeld geeft over wat gemeenten, Openbaar Ministerie en politie gezamenlijk doen om geprioriteerde, integrale veiligheidsproblematiek aan te pakken. De governance binnen de eenheid is hierop ingericht, waardoor er efficiënt opgabegericht wordt samengewerkt vanuit helder belegde en vastgestelde verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Het RVP wordt opgebouwd vanuit de rode draden van de lokale IVP'en en de thema's van de nationale veiligheidsagenda. Met de verlenging van twee jaar sluit het RVP ook beter aan bij de cyclus van de totstandkoming van de IVP'en en de nationale veiligheidsagenda (2023-2026). Hiernaast wordt ruimte geboden om te werken aan een kwalitatief procesvoorstel voor het RVP van 2029 en verder. Zo biedt dit een kans om het volgende RVP (in welke vorm dan ook) relevanter én wendbaarder te maken, aansluitend op de vraag in Oost-Brabant.

In het kader van de verlenging wordt ten behoeve van de herijking van het huidige RVP een zogenaamde quickscan uitgevoerd. Dit betreft een snelle en globale beoordeling van de huidige stand van zaken binnen de geprioriteerde thema's gericht op het identificeren van herijkingsmogelijkheden voor de periode 2027-2028 (zonder een diepe analyse uit te voeren). De formele verlengingsbrief van het huidige RVP incl. de herijking is eind 2026 gereed. Deze zal ter kennisgeving met de gemeenteraad worden gedeeld.

1.3 De prioriteiten uit het IVP zijn nog steeds actueel

De huidige geprioriteerde thema's in het IVP: Zorg en Veiligheid, Digitale Veiligheid, Maatschappelijke Onrust, Ondermijning en Mensenhandel en Veilige Woon- en Leefomgeving zijn nog steeds actueel. De verwachting is dat dit aankomende jaren niet verandert.

Kanttekeningen

1.1 Veiligheidsproblematiek is niet voorspelbaar

In het IVP wordt rekening gehouden met wat er de komende jaren op ons afkomt en wat invloed kan hebben op de veiligheid in onze gemeente. Dat wordt gedaan op basis van de maatschappelijke trends en het recente veiligheidsbeeld. Zo ook het vigerende IVP. Wij hebben echter geen glazen bol. De afgelopen jaren zijn we van crisis naar crisis gegaan. Denk aan de coronapandemie, vluchtelingenstromen, polarisatie, maatschappelijke onrust (ook door geopolitieke ontwikkelingen). Samen met grote vraagstukken zoals klimaat, digitalisering, betaalbare en toegankelijke zorg, kansengelijkheid, circulaire economie, energietransitie en wonen brengt dat voor ons allemaal uitdagingen en onzekerheden met zich mee en kan dit ook effect hebben op de veiligheid(sbeleving).

1.2 Het landelijk vuurwerkverbod en de Weerbare Samenleving vraagt ook capaciteit

Vanaf de jaarwisseling 2026/2027 geldt in Nederland een landelijk verbod op het afsteken van consumentenvuurwerk, aangenomen door de Eerste Kamer in juli 2025. Dit verbod op particuliere verkoop en gebruik, onderdeel van de Wet veilige jaarwisseling, is bedoeld om de druk op hulpdiensten te verminderen. Toenemende geopolitieke spanningen, hybride dreigingen, klimaatverandering en het grotere risico op langdurige stroomuitval vragen om het integraal versterken van zowel de maatschappelijke weerbaarheid als de veerkracht van de samenleving. Deze dreigingen brengen nieuwe opgaven met zich mee voor de manier waarop we als samenleving omgaan met thema's als maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht, openbare orde en crisisbeheersing. Een weerbare en veerkrachtige samenleving kan zowel de risico's op verstoringen beperken, als zich snel herstellen en aanpassen aan nieuwe omstandigheden. De gemeente speelt hierin een sleutelrol. De gemeente Land van Cuijk pakt hierin haar rol via het project Weerbare Samenleving. Het landelijk vuurwerkverbod alsmede de Weerbare Samenleving zijn belangrijke onderwerpen die capaciteitsinzet vragen van onder andere veiligheid, toezicht en handhaving en naar verwachting ook andere teams. Het is momenteel nog niet duidelijk en inzichtelijk hoeveel capaciteit dit betreft.

Relevante kaders en (wettelijke) grondslag

Artikel 38b van de Politiewet 2012 bepaalt dat de gemeenteraad ten minste eenmaal in de vier jaar doelen vaststelt die de gemeente nastreeft op het gebied van veiligheid. Dit wordt gedaan in het IVP. De vorm en inhoud van het IVP zijn niet wettelijk voorgeschreven.

Artikel 18 van de Politiewet 2012 bepaald dat de minister van Justitie en Veiligheid, gehoord het College van procureurs-generaal en de regioburgemeesters, ten minste eenmaal in de vier jaar de landelijke beleidsdoelstellingen vaststelt ten aanzien van de taakuitvoering van de politie. Deze worden vastgelegd in de nationale veiligheidsagenda.

In artikel 39, lid 1, van de Politiewet 2012 is bepaald dat de burgemeesters van de gemeenten in het gebied waarin de regionale eenheid de politietaak uitvoert en de hoofdofficier van justitie ten minste eenmaal in de vier jaar het beleidsplan van de eenheid en jaarlijks het jaarverslag vaststellen. Dit wordt gedaan in het RVP. De vorm en de concrete frequentie zijn niet opgenomen in de wet. Wel is bepaald dat in ieder geval de verdeling van de beschikbare politiesterke over de onderdelen van de regionale eenheid in dat plan moet zijn opgenomen.

Financiën

De uitvoering van het IVP wordt gedekt vanuit structurele (begroting 2026) en incidentele middelen (Decentralisatie Uitkeringen en Specifieke Uitkeringen). Het “werk van Openbare Orde en Veiligheid laat zich niet plannen” dit kan leiden tot een aanvullende budgetvraag. Waar dit nodig is, worden de middelen via de Planning en Control Cyclus aangevraagd of via een separaat een raadsvoorstel.

Participatie

Bij de totstandkoming van het vigerende IVP is een uitgebreid traject van burgerparticipatie vooraf gegaan.

Communicatie/afstemming

Het voorstel tot verlengen van het IVP is reeds besproken in het driehoeksoverleg alsmede met andere ketenpartners.

Duurzaamheid

Geen bijzonderheden.

Vervolg(traject)

We gaan tijdig starten met de voorbereiding van een volgend IVP (samen met de gemeenten Boekel en Maashorst). De gemeenteraad wordt gevraagd om input middels een thema-avond in het eerste kwartaal van 2027, zodat in het derde of vierde kwartaal van 2027 een nieuw IVP 2028-2031 door de gemeenteraad kan worden vastgesteld.

Bijlagen

Bij dit voorstel horen de volgende beslisdocumenten en bijlagen:

- Raadsbesluit (concept);
- a. Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 Land van Cuijk.

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

Johan Postma

de burgemeester,

Marieke Moorman